

Působivou výstavou Martina Sněhoty v Obecním domě v Opavě rezonuje jeho pobyt v Africe

ostravan.cz, 10. 7. 2020

Kurátor Jan Kunze připravil pro Galerii Obecního domu v Opavě výstavu s názvem Výprava za horizont. Nalezneme v ní převážně trojrozměrné objekty, kterým se mladý autor Martin Sněhota nově věnuje. Nedávno se totiž vrátil z Afriky, která přeorientovala jeho umělecké uvažování.

Martin Sněhota (vlevo) a kurátor Jan Kunze při zahájení výstavy.

Foto: Renáta Foltysová

Dlouho jsem na žádné výstavě nezažil pocit příjemného mrazení v zádech. Ve středu mi to bylo dopřáno, když jsem vešel do expozice Martina Sněhoty v opavském Obecním domě. Sál plný asambláží a objektů mě doslova nasál a vnější svět na chvíli přestal existovat. Je to možná příliš emoční úvod, ale byl jsem nucen ho napsat, protože přesně takovéto pocity by měly výstavy mimo jiné přinášet.

Martin Sněhota (*1990) studoval v ateliéru nových médií Jiřího Surůvky na Fakultě umění Ostravské univerzity a sousloví nová média, i když ve zcela jiném kontextu, lze aplikovat i na jeho aktuální tvůrčí obrat. Dříve se spíše věnoval nemateriálním složkám umění, hlavně tedy zvuku, ale osobní zkušenost s delším pobýváním v Africe změnila jeho uměleckou optiku a vrhla ho do nové mediální oblasti. Ta se výrazně zmaterializovala. Když pominu několik závěsných malovaných obrazů, je to výstava radikálně objektová a z množství i kvality zpracování je zřejmé, že právě na rozdíl od malby je to poloha, která Sněhotovi velmi sedí.

Pohled do instalace. (Foto: Jaroslav Michna)

Všechny objekty jsou asamblované a autor v nich kombinuje nejrůznější materiály, hlavně dřevo, kov a plast. Často se setkáme s nástavbou běžně užívaných předmětů každodenní reality, jako jsou tranzistorové rádio, kanystr, kávovar, příborník, rotoped a další. Kompoziční substrukтуры materiálů a předmětů jsou sjednoceny do černé barvy s občasným užitím zlaté. Právě monotónní barevná jednotnost dodává instalaci sílu.

Na tomto místě ale musím zkritizovat množství vystavených prací. Myslím, že tak jedna třetina objektů je tam navíc, což paradoxně snižuje potenciál kvalitního účinku instalace jako celku. Některé rozměrnější objekty potřebují více dýchat a navíc v prostoru nalezneme několik prací, které jsou svým charakterem příliš příbuzné, což je také dle mého zbytečné a ubírá to divákovi soustředěnější pozornost. Natolik obsazený stísněný prostor galerie navíc neumožnil rafinovanější kompoziční rozvrstvení a objekty se najednou dosti banálně ocitají ve dvou paralelních řadách.

Pohled do instalace. (Foto: Jaroslav Michna)

Jednotlivé objektové asambláže ale rozhodně fungují jak samostatně, tak v rámci. Je to bohatý svět geometrických a materiálových vztahů, který ale není zdivočelý, „trashově špinavý“, ani vratký. Naopak, díky preciznosti, použité barevnosti a kompozičnímu citu bych ho spíše přiřadil do sféry designu. U několika prací nalezneme postup výstavby objemu prostřednictvím dřevěných rámců, kde vzniká kontrastní napětí mezi velkým podílem prázdného orámovaného prostoru a výsledným tvarem fiktivní objemové konstrukce, chcete-li architektury. Sochy s vyprázdněným středem (neexistujícím vnitřním objemem), v podstatě konstrukční schrány, mají silný existenciální a symbolický potenciál, do něž se vejdou úvahy o kontrastu tělesné a duchovní podstaty člověka, o pomíjivosti a dočasnosti fyzické existence, o významu prázdnoty

nebo například o tom, jak jsme jako osobnosti rámováni výchovou, předsudky a vzděláním. Prázdnota jakožto duchovní fenomén a motiv v umění je obsažena v celých lidských dějinách.

Transformace. (Foto: Jaroslav Michna)

Kromě „klecovitých“ architektur ve Sněhotových pracích nalezneme fenomén pohybu, vycházejícího buď z konstrukčních vztahů a tvarů, nebo jsou objekty mechanicky rozpořehovány zabudovanými strojky poháněnými elektřinou. Kostrbatý a zvukově dosti násilný pohyb mi připadal jako nějaká forma vybočení z času, z virtuálně-sofwarového prostředí současnosti. Překotný mechanický pohyb evokuje archaické technické vynálezy. Jako bychom objekty vynesli z některé z knih Julese Verna. Vlastně téměř všechny objekty působí tak nějak archaicky, odkazují na tradici ready-made, Arte Povera nebo trash artu, jejich výsledná forma je ale designována do precizní podoby. Patina materiálové autonomie je sjednocena černou či zlatou barvou a výsledné objekty vlastně dosti klamou tělem, nabývají až totiž dojmu chladné exkluzivity. Odpad proměněný ve šperk.

Model. (Foto: Jaroslav Michna)

Martin Sněhota se příliš nezabývá komplikovanými, ožehavými společenskými tématy, nemá ambice se vlamovat do problémů světa, ani se svěřovat s osobní názorovou optikou. Z prací samotných i z rozhovoru s ním je patrné, že si spíše hraje s materiály a tvary, že tvoření je pro něho víceméně projev určitého automatismu, prostředek ventilování vlastních kreativních sil, které se demonstrují tak nějak spontánně a nekontrolovatelně.

Promyšlená konceptuální rovina přichází až při jejich finálním barevném sjednocení. Autor sám zmiňuje, že černá barva jeho pracím dodává industriální charakter. Pro mě má tato barevnost spíše analytický rozměr. Tím, že posuzují stejně barevné objekty, zhodnocuje se lépe jejich konkrétní vizuálně-haptický účinek a rozhodně je chytré vystavovat je pospolu.

Jak již bylo řečeno v úvodu, Martinovi rozhodně sedí trojrozměrné uvažování, naopak jeho malířský projev dosti pokulhává. Vedle příliš zbytnělé instalace jsou závěsné obrazy druhým oslabujícím prvkem výstavy. Ale to na účinku výstavě neubírá! Musím znovu zopakovat, že kontakt s vystavenými díly ve mně silně rezonoval a je skvělé, že se tuto Sněhotovu novou tvůrčí polohu kurátor Jan Kunze rozhodl vystavit.

Martin Sněhota: Výprava za horizont. Galerie Obecního domu v Opavě. Vstup zdarma. Výstava je k vidění do 30. srpna 2020

Přečtěte si více z rubriky " Obraz & Slovo ", nebo přejděte na úvodní stranu .

Nejnovější články

Autor: Jaroslav Michna

Zdroj: <https://www.ostravan.cz/64097/pusobivou-vystavou-martina-snehoty-v-obecnim-dome-v-opave-rezonuje-jeho-pobyt-v-africe/>